

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	076 Підприємництво
Тип і назва освітньої програми	ОПП Підприємництво
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр/1 курс, 1 семестр (СТН)
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 5,5/4,5 Загальна кількість годин – 165, із яких: лекцій – 30 год., семінарських занять – 26 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника(ів)	Березина Людмила Михайлівна, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор, ауд. 420 (навчальний корпус 4) e-mail:liudmyla.berezina@pdau.edu.ua, сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/berezina-lyudmyla-myhaylivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік дисциплін, які передують її вивченню: Економічна теорія.
Компетентності	<p>076ПТ_бд_2023</p> <p><i>загальні:</i></p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><i>спеціальні (фахові):</i></p> <p>ФК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>ФК 14. Здатність до аналізу, планування та організації підприємницької діяльності в сучасних умовах.</p> <p>076ПТ_бд_2024(1) (стн((Зр.))</p> <p><i>загальні:</i></p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><i>спеціальні (фахові):</i></p> <p>ФК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.</p>

Результати навчання	ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: лідерство, вміння працювати в критичних умовах (стресостійкість, збагачення емоційного інтелекту), здатність логічно й системно мислити, креативність, ефективний обмін інформацією між людьми, об'єднаними спільними професійними інтересами (нетворкінг), володіння іноземною мовою, правова, політична, екологічна грамотність (громадські соціальні навички), медіаграмотність тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань, прикладних вмінь і навичок щодо використання основ прикладної економіки, методів організації ефективного господарювання на рівні основної ланки суспільного виробництва, підприємства, на сучасному етапі розвитку економіки	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Підприємництво. Підприємство як суб'єкт господарювання. Тема 2. Структура та управління підприємством. Тема 3. Ринок і продукція. Тема 4. Планування діяльності підприємства. Тема 5. Земельні ресурси та ефективність їх використання. Тема 6. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці. Тема 7. Капітал підприємства. Тема 8. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства. Тема 9. Техніко-технологічна база підприємства. Тема 10. Витрати підприємства. Тема 11. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання. Тема 12. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства..	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ	
<p>1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: <i>лекція, розповідь-пояснення; бесіда;</i> наочні методи: <i>ілюстрування; демонстрування;</i> практичні методи: <i>робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;</i></p> <p>2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності методи формування пізнавальних інтересів: <i>створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.</i></p> <p>3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи: <i>дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, «Мозковий штурм».</i> комп'ютерні і мультимедійні методи: <i>використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</i></p> <p>4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю: <i>опитування, бесіда, доповідь;</i> методи письмового контролю: <i>самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.</i> методи самоконтролю: <i>самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.</i></p>	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перекладання	Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної

	<p>добросовісності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p>
- щодо відвідування занять	Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. <p>Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf</p>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Куцик В. І., Кліпкова О. І. Економіка і управління підприємствами у схемах і таблицях : навчальний посібник. Львів : ЛТЕУ, 2020. 316 с.
2. Бойчик І. М. Економіка підприємств: підручник. К.: Кондор-Видавництво-2016. 378 с.
3. Захарченко В. І. Економіка підприємства : навчальний посібник. К. : Ліра-К, 2014. 300 с.
4. Калініченко О. В., Плотник О.Д. Економіка підприємства. Практикум : навчальний посібник. К. : Кондор, 2012. 600 с.
5. Міценко Н. Г. Економіка підприємства: теорія і практикум : навчальний посібник. К. : Ліра-К, 2014. 688 с.

Допоміжні

6. Березіна Л.М., Самойлик Ю.В., Бодрий Я.А. Ефективність праці в аграрних підприємствах: показники, тенденції, стратегія підвищення. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». Вип. 4 (82). 2019. С. 106-113.
7. Березіна Л.М., Баган Н.В., Потяженко О.М. Перспективні напрями управління ефективністю діяльності підприємства. Приазовський економічний вісник. 2019. № 5(16). С. 120 – 126.
8. Малиновський А.С. Системне відродження сільських територій в регіоні радіаційного забруднення: монографія. Київ: ННЦ ІАЕ, 2017. 604 с.
9. Малік М.Й., Федієнко П.М. Аграрна реформа і розвиток підприємництва. Київ: ІАЕ УААН, 2018. 271 с.
10. Саблук П.Т. Проблеми ефективного функціонування АПК в умовах нових форм власності та господарювання. Київ: ІАЕ, 2016. Т.1. 831 с.; Т.2. 851 с.

11. Державний класифікатор України «Класифікація організаційно-правових форм господарювання», затверджено наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28 травня 2004 року №97. URL:<http://uazakon.com/document/tpart01/isx01822.htm>.

12. Про держану реєстрацію юридичних і фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15 травня 2003 року №755-IV. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.

13. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14.05.1992 р. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.

14. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991. №959-ХІІ. URL:<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.

15. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 року №40-ІХ. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

16. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-ІІІ. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.

17. Про оплату праці / Закон України від 24.03.95р. № 108/ 95-ВР в редакції Закону України від 06.02.1997 № 50 / 97-ВР, зі змінами і доповненнями. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>.

18. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 р. № 94/96-ВР. – [Електронний ресурс]. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/annot/93/96-%D0%B2%D1%80>

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.kiev.ua>. – веб-сторінка Верховної Ради України.
2. <http://www.gov.ua>. – веб-сторінка Кабінету Міністрів України.
3. <http://www.minagro.gov.ua>. – веб-сторінка Міністерства аграрної політики та продовольства України.
4. <http://www.me.gov.ua/kaznach./plsq1/kaza.a.10> – веб-сторінка Головного управління державного казначейства України.
5. <http://www.ukrstat.gov.ua> – веб-сторінка Державного комітету статистики України.

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Розв'язування тестів	Виконання вправ на практичних заняттях	Написання реферату презентація	
Тема 1. Підприємництво. Підприємство як суб'єкт господарювання.	1	3	2	8	6
Тема 2. Структура та управління підприємством.	1	3	2		6
Тема 3. Ринок і продукція.	1	3	2		6
Тема 4. Планування діяльності торговельного підприємства.	1	3	2		6
Тема 5. Земельні ресурси та ефективність їх використання.	1	3	2		6
Тема 6. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.	1	3	2		6
Тема 7. Капітал торговельного підприємства.	1	3	2		6
Тема 8. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства.	1	3	2		6
Тема 9. Техніко-технологічна база торговельного підприємства.	1	3	2		6
Тема 10. Витрати торговельного підприємства.	1	3	2		6
Тема 11. Фінансово-економічні результати діяльності суб'єктів господарювання.	1	3	2		6
Тема 12. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства.	1	3	2		6
Екзамен	-	-	-		20
Разом	12	36	24	8	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Денна форма навчання:

- опитування (0 – 1 бал); 0 балів – здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або відповіді не вірні; 0,5 бала – здобувач вищої освіти орієнтується у проблемі, яка розглядається, але відповідає невпевнено; 1 бал – відповіді правильні,

- обґрунтовані, здобувач вищої освіти добре знає вимоги до діяльності за спеціальністю;
- розв'язування тестів (0 – 3 бали). 0 балів – понад 90% відповідей невірні; 1 бал – вірні 50% відповідей; 3 бали – вірні понад 95 % відповідей, здобувач вищої освіти знає вимоги до діяльності за спеціальністю;
 - виконання вправ на практичних заняттях (0 – 2 бали); 0 балів здобувач вищої освіти не виконав передбачений обсяг завдань; 0,5 бала – виконано до 30% завдань; 1 бал виконано до 70% завдань; 2 бали – виконано 100 % завдань, здобувач вищої освіти знає вимоги до діяльності за спеціальністю;
 - написання рефератів за темами навчальної дисципліни (0 – 8 балів). Впродовж семестру здобувач вищої освіти виконує один реферат за обраною темою. 0 балів – реферат не виконаний; 2 бали – реферат виконано, але є ряд суттєвих помилок; 4 бали – реферат виконано, але виступ не підготовлено; 6 балів – реферат виконано і зроблене коротке повідомлення; 8 балів – реферат виконано і за його матеріалами підготовлено змістовну доповідь або презентацію.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Оцінка	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
Теоретичне	0 балів	Здобувач вищої освіти не дав відповіді на питання екзаменаційного білету та не виконав практичне завдання.
	8 балів	Повна відповідь на теоретичні питання екзаменаційного білету.
Практичне завдання	12 балів	Повне виконання практичного завдання екзаменаційного білету.
Всього (макс. к-ть балів)	20 балів	Недостатність тієї чи іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.